

De Waddenzeehavens: Wat levert samenwerken de zeehavens op en wat is daarvan de winst voor de natuur?

Het Regionaal Waddencollege onderschreef het streefbeeld:

“De Waddenzeehavens hebben zich duurzaam ontwikkeld op een wijze die recht doet aan hun specifieke ligging en mogelijkheden. Hierbij hebben de havens zich op een afgestemde manier gedifferentieerd en gespecialiseerd.”

Daarvoor ontwerpen de havens met steun van oud-minister van Verkeer en Waterstaat, Tineke Netelenbos, een programma, om natuur en economie samen op te laten trekken, ingebed in een bredere gebiedsgerichte aanpak. Voor havens is specialisatie geen doel op zich, maar je ziet dat kleinere havens, of havens met natuurlijke beperkingen, alleen floreren als ze nichemarkten ontwikkelen. Economie laat zich niet sturen, maar een haven kan wel inspeland op marktontwikkelingen gericht faciliteiten aanbieden. Zo bezinnen de havens zich op de vraag wat het werelderfgoed voor een haven betekent. Onder leiding van Tineke concludeerden de Waddenzeehavens dat ze natuur en de werelderfgoedstatus als een kans voor de economie willen zien, in plaats van een bedreiging. Is dat realisme of luchtflitserie?

Gespreksleider

Tineke Netelenbos,

Voorzitter Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders

De RWC vroeg mij om de Raad van advies Waddenzeehavens voor te zitten. Ik doe dat nu met veel plezier. Ik vind het advies dat wij met zijn allen maken belangrijk. Want natuurlijk is het zo, dat in het grootste natuurgebied van Nederland economische ontwikkelingen een speciale benadering vragen. Samenwerking, afstemming en specialisatie zijn de kernbegrippen. Dat loopt op dit moment heel erg goed.

Het is voor de betrokken regio's ook een hele belangrijke discussie. Van de 250.000 inwoners in het Waddengebied wonen er 100.000 in de havensteden. De werkgelegenheid is zeer afhankelijk van de gezonde ontwikkeling van de havens. Gemiddeld 40% van de werkgelegenheid in die steden is havengerelateerd.

Gelet op de bevolkingsafname zijn gezonde havens de kernfactor om een negatieve spiraal te voorkomen.

In de raad is er een sterke wil om samen met de natuur- en milieuorganisaties tot een duurzaam perspectief te komen.

Dat is zeer de moeite waard.

Janika Horvath, regionaal innovatiemanager Syntens

Voor Syntens ben ik verantwoordelijk voor de noordelijke vestigingen. Wij willen het innovatievermogen van het midden- en kleinbedrijf versterken en daarmee de economie laten groeien. Dat doen we natuurlijk met de bedrijven zelf, maar het werkt pas echt als je dat samen doet met overheden, kennisinstellingen en ondernemersorganisaties. Nieuw geld verdienen zonder kosten af te wentelen op onze leefomgeving. Met Kennis & Kracht naar Kassa voor Mens & Milieu! Syntens ziet CleanTech als DE kans voor het noordelijke regionale bedrijfsleven. Als het Waddenfonds aansprekende faciliteiten voor het bedrijfsleven mogelijk maakt, zie ik grote kansen voor duurzame Waddenzeehavens.

Marja A.C. Doedens, directeur Maritime Campus Netherlands

Als directeur MCN (Maritime Campus Netherlands) inspireert het mij geweldig om ondernemers, onderzoeksinstituten, onderwijsinstellingen en overheden te verbinden op marien, maritiem en milieu gebied. Ik zie de werelderfgoednominatie Waddenzee niet alleen als plicht om er goed voor te zorgen, maar ook als feest om daar de gezamenlijke wilskracht in te mogen mobiliseren. Wij bundelen technische innovatie, ecologische verantwoordelijkheid en economische rentabiliteit; integratie van techniek en ecologie blijkt nog steeds niet vanzelfsprekend. Wij richten ons ook op, vraaggestuurd - en kwalitatief hoogstaand onderwijs: mensen moeten het doen!! MCN gaat met haar partners voor een inspirerend waddenfondsprogramma duurzame, economisch haalbare havens.

Martin Baptist, lector Marine Ecosystems Management

Geboeid door de veelzijdigheid van het Waddengebied werk ik aan ecologische vraagstukken bij IMARES op Texel. Mijn passie voor de Wadden breng ik over in het onderwijs als buitengewoon lector “Marine Ecosystems Management” aan hogeschool Van Hall Larenstein. Zelf promoveerde ik als Wageningse ecooloog bij waterbouwkunde in Delft. Nu benut ik zowel mijn passie als kunde in het combineren van civiel-technische met ecologische opgaven, bijvoorbeeld als lid van de programmaraad van Building with Nature. Als je bereid bent over de klassieke vooroordelen heen te kijken, is er veel winst te halen voor zowel de havens als voor de natuur.

Leon Sluiman, Manager Projecten en Business Development Cofely

Voor Cofely (onderdeel van GDF Suez) ben ik verantwoordelijk voor diverse marktontwikkelingen in de maritieme sector. GDF Suez heeft duurzaamheid als kernwaarde voor water, energie en leefomgeving. Als vestigingsmanager in Noord-Nederland houd ik mij onder andere bezig met LNG (Liquefied Natural Gas) als scheepvaartbrandstof, schoon ballastwater en legionella bestrijding. Zo ben ik bijvoorbeeld betrokken bij de ontwikkeling van een LNG-bunkerfaciliteit in de haven van Harlingen. Schepen transporteren goederen met weinig energie, maar ze vervuilen behoorlijk. Wanneer havens beschikken over faciliteiten waar schepen duurzame brandstoffen als LNG kunnen bunkeren, dan is dat een forse stap voorwaarts naar een duurzame haven.

Patrick Poelmann, Dijkgraaf Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Op dit moment ben ik voorzitter van de BBZ, branchevereniging voor de beroepschartervaart. Scheepvaart fascineerde mij van kinds af. Later in mijn bestuurlijke leven, kreeg ik op allerlei manieren met de Waddenzee en vooral haar havens te maken. Toen ik van 2003 tot 2007 gedeputeerde van Noord-Holland was, viel het mij op, dat wat in vakjargon de pkb-Waddenzee heet, in de praktijk een ijzeren gordijn bleek te zijn. Met de NB-wet bindt dat document natuurbescherming en havenbedrijven met de rug op elkaar. Ik pleit voor een alliantie tussen natuurbeheerders en havenbedrijven, die oprechte plussen opleveren voor beide belangen.